

W MIKOŁAJ
OŁKOWYCKI

В МІКАЛАЙ
АЛКАВЫЦКІ

Міколай Воўковіцкі - Уродзіўся ў 1925 року ў Бялоўежы, заміраў ў 2011 року ў Бялымстoku. Застаў пахаваны на цmentарzu ў Бялоўежы. Быў шырока уталентаваным артыстам. Пісаў, кампанаваў, співаў але то ў дзедзініне маластва і рэзбы пастанаўліў ся kształціць. У 1955 року укачыў Акадэмію Сztuk Пікньных ў Варшава, ў працоваі рэзбы Маріана Внuka і Franciszka Strynkiewiczza. Равнолегла ўзыскаў аспірантурэ з маластва ў Eugenisza Eibisz-учня Jacka Malczewskiego. По студіах праз кілка лат працаваў жа наuczyciel ў Państwowym Liceum Techniki Plastycznych ў Supraśl, oraz był wykładowcą rysunku w Studium Nauczycielskim ў Бялымстoku. Быў равньне праз павіен час редактарам артыстычным і графікам ў Tygodniku Białorusinów „Niwa”. Быў творца бялостоцкага Biura Wystaw Artystycznych і яго вiелoлетнім дырэктарам (ў латах 1965–1980), ктóre ў латах шэсцідзясіаціх пражэсztалціа сiя ў функцiонажуща до дзiсiа Gалерію Арсенал. Зарганізаваў равньне Gалерію Сztuki Współczesnej ў ротундах ў Бялымстoku. Быў такжа вspółpomysłodawcą Бялоўежскіх Plenerów Malarskich. Oprócz tego współorganizował plenery: malarskie ў Августowie, rzeźbiarskie ў Hajnowce oraz plener wiejski ў Nowogrodzie; był ich komisarzem artystycznym. Быў члoнкiем Звiязку Polskich Artystów Plastyków, oraz ў латах 1964–1967 вiцeпpеzесem Zarządu Okręgu Białostockiego ZPAP. Быў равньне заложыцелем Ludowego Zespołu Sportowego Żubr, działającego ў Бялоўежы од 1952 року.

НАГРОДЫ І ОДЗНАЧЭННЯ:

- 1966 Szczecin, Nagroda na Festiwalu Malarstwa Współczesnego
- 1968 Paryż, Złoty medal Salonu Międzynarodowego
- 1970 Łódź Nagroda w Konkursie na Obraz Sztalugowy
- 1972 Złoty Krzyż Zasługi
- 1990 Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski
- 1995 Złota Odznaka Zasłużony Białostoczczyźnie (1995)

WYSTAWY ZBIOROWE:

- 1955 Warszawa, Arsenał— Ogólnopolska Wystawa Młodej Plastyki
- 1958 — Warszawa, Zachęta- Wystawa Rzeźby Warszawskiej
- 1966 — Szczecin, Festiwal Malarstwa Współczesnego
- 1967, 1969, 1972, 1978 Szczecin, Salon BWA — Ogólnopolska Wystawa Malarstwa „Jesienne Konfrontacje”
- 1965, 1966, 1969, 1970, 1973–1977 — wystawy poplenerowe, Białowieża, Hajnówka, Zwierzyniec, Solina, Augustów, Cetniewo, Nowogród, Prilep (Macedonia), Jastarnia
- 1969 — Bydgoszcz, Salon BWA- Międzynarodowa Wystawa „Temat Muzyczny we Współczesnym Malarstwie i Grafice”
- 1969 — Juvisy (Francja)- Salon International „Paris-Sud”
- 1973 — Białystok, Galeria Sztuki Współczesnej- Wystawa „Obraz '73”
- 1975 — Toruń, Salon BWA — Ogólnopolska Wystawa Malarstwa o Tematyce Kopernikowskiej
- 1977 — Bydgoszcz, Salon BWA- II Ogólnopolska Wystawa „Motywy Wiejskie w Polskim Malarstwie Współczesnym”
- 1978 — Katowice- Ogólnopolski Konkurs im. Rafała Pomorskiego,
- 1978 — Białystok, Arsenał- I śródowniskowa wystawa stypendialna
- 1979 — Sombor (Serbia)- Wystawa Śródowniskowa,
- 1979 — Bottrop, Altena, Gelsenkirchen (Niemcy)- wystawa 12 malarzy polskich

- 1980 — Budapeszt (Węgry)- Wystawa Malarstwa Polskiego
- 1983–1987 — Białystok - I, II, III i IV Wystawa Sztuki Religijnej,
- 1984 — Poznań, Salony Targów- „Interart”
- 1985 — Białystok, Warszawa- Wystawa Malarstwa Poświęconego Pamięci ks. Jerzego Popiełuszki,
- 1988 — Bruksela (Belgia)- wystawa pasteli
- 1991 — Białystok, Muzeum Okręgowe- Wystawa Okręgowa,
- 1995 — Białystok, Muzeum Okręgowe- Wystawa Grupy „Obraz”
- 2011/2012 — Białystok, Galeria Arsenał , „Świadome zgody”
- 2014 — Białystok, Galeria Arsenał , „Materialność i wartość dzieła sztuki” Prace z kolekcji BWA w Białymstoku zgromadzone w latach 1965–1990

WYSTAWY INDYWIDUALNE:

- 1967 — Białystok, Muzeum Okręgowe
- 1967 — Warszawa, Dom Plastyki
- 1968 — Sopot, Salon BWA
- 1968 — Lublin, Galeria BWA
- 1968 — Wrocław, Dom Związków Twórczych
- 1968/1969 — Białystok, Galeria Brama
- 1971 — Opole, Dom Związków Twórczych
- 1978 — Szczecin, Zamek Książąt Pomorskich
- 1978 — Siemiatycze, Muzeum Regionalne
- 1987, 1989 — Białystok, Galeria „Sztuki Polskiej”
- 1993 — Białystok, Galeria Arsenał- Wystawa Retrospektywna, Twórczość Lat 1955–1992
- 1998 — Białystok, Galeria „Politechnika”
- 2012 — Białystok, Muzeum Podlaskie - Wystawa retrospektywna „Mikołaj Wołkowycki (1925–2011 — Malarstwo”
- 2012 — Białowieża, Muzeum Przyrodniczo- leśne - Wystawa retrospektywna

Мікалай Валкавыцкі нарадзіўся ў 1925 годзе ў Белаежы, а памёр ў 2011 годзе ў Беластанку. Пахавалі яго на могілках ў Белаежы. Быў вельмі таленавітым артыстам. Пісаў творы, складаў музыку, спяваў, аднак рашыў атрымаць адукацыю ў галіне жывапісу і скульптуры. У 1955 закончыў Акадэмію мастацтваў у Варшаве, у скульптурнай майстэрні Марыяна Внuka і Францішка Сtryнкевіча. Паралельна з гэтым атрымаў аспірантуру па жывапісу ў Яўгена Эбіша — вучня Яцка Мальчэўскага. Пасля вучобы некалькі гадоў працаваў настаўнікам ў Дзяржаўным ліцэі мастацкіх тэхнік ў Супраслі. Быў таксама нейкі час мастацкім редактарам ды графікам беларускага тыднёвіка «Ніва».

Быў ён творцам беластанскага Бюро мастацкіх выставак ды яго шматгадовым дырэктарам (у 1965-1980 гадах). Бюро ў шасцідзсятыя гады пераўтварылася ў Галерэю Арсенал, якая дзейнічае па сённяшні дзень. Сарганізаваў таксама Галерэю сучаснага мастацтва ў ратондах ў Беластанку. Быў ён таксама суаўтарам Белаежскіх мастацкіх пленэраў. Апрача гэтага суарганізаваў пленэры: жывапісу ў Аўгустове, разьбы ў Гайнаўцы, а таксама сельскі пленэр ў Наваградзе; быў там мастацкім камісарам. Быў членам Саюза польскіх артыстаў-пластыкаў, а таксама ў 1964-1967 гадах — намеснікам старшыні Управы беластанскай акругі СПАП. Быў ён таксама заснавальнікам Народнага спартыўнага калектыву «Зубр», які дзейнічаў у Белаежы з 1952 года.

УЗНАГАРОДЫ І АДЗНАКІ:

- 1966 Шчэцін, Узнагарода на Фестывалі сучаснага мастацтва
- 1968 Парыж, Залатая медаль Міжнароднага салона
- 1970 Лодзь, Узнагарода ў Конкурсе на станковую карціну
- 1972 Залаты крыж заслугі
- 1990 Кавалерскі крыж ордэна Адраджэння Польшчы
- 1995 Залатая адзнака Заслужаны Беластанчыне (1995)

СУМЕСНЫЯ WYSTAWKИ:

- 1955 — Варшава, Арсенал- Агульнапольская выстаўка маладой пластыкі
- 1958 — Варшава, Захэнта- Выстаўка варшаўскай разьбы
- 1966 — Шчэцін, Фестываль сучаснага мастацтва
- 1967, 1969, 1972, 1978 Шчэцін, Салон БМВ — Агульнапольская мастацкая выстаўка «Асенія канфрантацыі»
- 1965, 1966, 1969, 1970, 1973–1977 — пасляпленэрныя выстаўкі, Белаежа, Гайнаўка, Звярынец, Саліна, Аўгустова, Цатнева, Наваград, Прылеп (Македонія), Ястарня
- 1969 — Быдгашч, Салон БМВ- Міжнародная выстаўка «Музычная тэма ў сучаснай скульптуры і графіцы»
- 1969 — Жувізы (Францыя)- Міжнародны салон «Paris-Sud»
- 1973 — Беластанк, Галерэя сучаснага мастацтва -Вystaўка «Карціна '73»
- 1975 — Торунь, Салон БМВ- Агульнапольская выстаўка па капэрнікаўскай тэматыцы
- 1977 — Быдгашч, Салон БМВ- II Агульнапольская выстаўка «Сельскія матывы ў польскім сучасным мастацтве»
- 1978 — Катавіцы- Агульнапольскі конкурс ім. Рафала Паморскага
- 1978 — Беластанк, Арсенал- I стыпендыяльная выстаўка ў мясцовым асяроддзі
- 1979 — Самбор (Сербія) - Вystaўка ў мясцовым асяроддзі,
- 1979 — Батроп, Алтэн, Гельсенкірхен (Нямеччына)- выстаўка 12 польскіх мастакоў

- 1980 — Будапешт (Венгрыя)- Вystaўка польскага мастацтва
- 1983–1987 — Беластанк - I, II, III i IV Вystaўка рэлігійнага мастацтва,
- 1984 — Познань, Салоны кірмашоў- «Інтэарт»
- 1985 — Беластанк, Варшава- Вystaўка мастацтва прысвечанага памяці кс. Ежы Папалушкі
- 1988 — Брусель (Бельгія)- выстаўка пастэлі
- 1991 — Беластанк, Акруговы музей- Акруговая выстаўка
- 1995 — Беластанк, Акруговы музей- Вystaўка групы «Карціна»
- 2011/2012 — Беластанк, Галерэя Арсенал, «Свядомыя згоды»
- 2014 — Беластанк, Галерэя Арсенал, «Матэрыяльнасць і вартасць мастацкага твора. Працы калекцыі БМВ ў Беластанку, сабраныя ў 1965-1990 гадах

ІНДЫВІДУАЛЬНЫЯ WYSTAWKИ:

- 1967 — Беластанк, Акруговы музей
- 1967 — Варшава, Дом пластыкі
- 1968 — Сопат, Салон БМВ
- 1968 — Люблін, Галерэя БМВ
- 1968 — Уроцлаў, Дом творчых саюзаў
- 1968/1969 — Беластанк, Галерэя Бrama
- 1971 — Аполе, Дом творчых саюзаў
- 1978 — Шчэцін, Замак паморскіх князёў
- 1978 — Сяміатычы, Рэгіянальны музей
- 1987, 1989 — Беластанк, Галерэя «Польскага мастацтва»
- 1993 — Беластанк, Галерэя Арсенал- Рэтраспектыўная выстаўка, Творчасць 1955–1992 гадоў
- 1998 — Беластанк, Галерэя «Палітэхніка»
- 2012 — Беластанк, Падляшскі музей — Рэтраспектыўная выстаўка «Мікола Валкавыцкі (1925–2011) — Мастацтва»
- 2012 — Белаежа, Прыродазнаўча-лясны музей — Рэтраспектыўная выстаўка

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania prywatnym kolekcjonerom za udostępnienie na wystawę oraz do publikacji w niniejszym katalogu obrazów Mikołaja Wołkowyckiego.

Арганізатары хацелі б падзякаваць прыватным калекцыянерам за пераказанне на выставу а таксама для публікацыі ў гэтым каталогу карцін Мікалая Валкавыцкага.

Król, olej na płótnie, 1968
Кароль, палатно, алей 1968

W 1968r. powstał „Król”, obraz, uważany przez Mikołaja Wołkowyckiego za jeden z najważniejszych w jego twórczości. Ten obraz, jako jeden z sześciuosobowej reprezentacji malarzy Białegostoku, przedstawił w 1969r. na dziesiątym Salonie paryskim. Na tej pamiętnej prestiżowej wystawie białostocczanie zdobyli złoty medal.

У 1968 г. паўстаў «Кароль» – карціна, якую Мікалай Валкавыцкі лічыў як адну з важнейшых у сваёй творчасці. Гэтая карціна – як адна сярод шасціасабовага прадстаўніцтва беластоцкіх мастакоў была прадстаўлена ў 1969 г. на дзясятым Парыжскім салоне. На гэтай памятнай, прэстыжнай выстаўцы беластачане атрымалі залатую медаль.

olej na płótnie; własność prywatna
алей, палатно; прыватная калекцыя

olej na płótnie, lata 70-te XX w.; własność prywatna
 алей, палатно; прыватная калекцыя

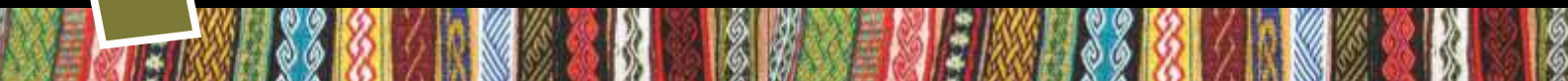

olej na płótnie; własność prywatna
 алей, палатно; прыватная калекцыя

Poranek, olej na płótnie; własność prywatna
Раніца, алей, палатно; прыватная калекцыя

„Mikołaj Wołkowycki wykształcony w pracowniach rzeźbiarskich i malarskich ale jako swoją dyscyplinę twórczą wybrał malarstwo. Wyznacznikiem wszystkich jego obrazów był kolor, wielokrotnie nakładany, mieszany, przetwarzany z przejściami i półtonami. Zawsze wnikliwie przemyślany i konsekwentny. Kolor budował obrazy i wypełniał je treścią.”
 Jerzy Hermanowicz, kurator wystawy, Białystok 2012 r.

Kompozycja strukturalna, olej na płótnie, 1969;
własność prywatna

Структурная кампазыцыя, палатно, 1969;
прыватная калекцыя

Olej na płótnie; własność prywatna
Алей, палатно; прыватная калекцыя

Olej na płótnie; własność prywatna
алей, палатно; прыватная калекцыя

Siedlisko, olej na płótnie; własność prywatna
Асяроддзе пражывання, алей, палатно; прыватная калекцыя

„Мікалай Варанецкі адукаваўся ў жывапісных ды скульптурных майстэрнях, але сваёй творчай галіной зрабіў ён жывапіс. Паказальнікам яго ўсіх карцін быў колер, які шмат разоў накладваўся, мяшаўся, ператвараўся з пераходамі і паўтонамі. Заўсёды ўважліва перадуманы і паслядоўны. Колер будаваў карціны і запаўняў іх зместам».
Ежы Гэрмановіч, куратар выстаўкі, Беласток 2012 г.

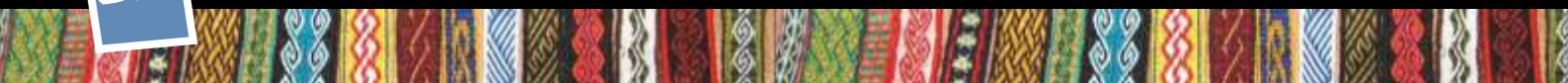

pastele; własność prywatna
пастэлі; прыватная калекцыя

„Mikołaj Wołkowyci to jeden z najwybitniejszych i najciekawszych malarzy w regionie. W drugiej połowie XX wieku artysta należał do najaktywniejszych twórców a jego twórczość została wielokrotnie wysoko nagrodzona”.

Joanna Tomalska [w:] katalog retrospektywnej wystawy „Mikołaj Wołkowyci -malarstwo 1925-2011”, Białystok 2012”

olej na płótnie; własność prywatna
алей, палатно; прыватная калекцыя

olej na płótnie; własność prywatna
алей, палатно; прыватная калекцыя

«Мікалай Валкавыцкі — гэта адзін з найвыдатнейшых і найцікавейшых мастакоў у рэгіёне. У другой палавіне XX ст. мастак з'яўляўся адным з найбольш актыўных твораў, а яго творчасць шмат разоў высока ўзнагароджвалі».
Яанна Тамальская [у:] каталог рэтраспектыўнай выстаўкі «Мікалай Валкавыцкі мастацтва 1925-2011», Беласток 2012.

Mikołaj Wołkowycki to artysta, który od sławy w stolicy wolał powrót na Podlasie, co nie przeszkodziło w stworzeniu ogromnego dorobku twórczego i zdobyciu uznania. Po ukończonych studiach odezwała się w nim nuta organizatora i animatora, uważał, że w ówczesnej prowincjonalnej Białostocczyźnie będzie mógł zbudować więcej „od zera” niż w stolicy. I tak też się stało. Pod szyldem Związku Artystów Plastyków zaczął organizować plenery malarskie i rzeźbiarskie właśnie w Białowieży, które szybko osiągnęły rangę najważniejszych wydarzeń artystycznych w Polsce. Plenery rzeźbiarskie później się odłączyły i przeniosły do Hajnówki. Przyświecał im cel „włączenia naszego środowiska w nurt dociekań i poszukiwań twórczych w dziedzinie plastyki współczesnej.” Efekt plenerów (ale nie tylko) prezentował w powstałym Biurze Wystaw Artystycznych w Białymstoku gdzie był wieloletnim dyrektorem.

Mikołaj Wołkowycki studiował rzeźbę, jak i malarstwo, ale to malarstwo wybrał jako wiodące. To w nim osiągnął mistrzostwo. Eksperymentował w stylach i konwencjach. Początkowo tworzył realistyczne pejzaże miejskie, które ustąpiły pod koniec lat 60-tych nurtowi filozoficzno- symbolicznemu. Stosował wtedy stonowaną kolorystykę i uproszczone formy z jednym dominującym kształtem. Później formy geometryczne się rozmywały, przenikały, stając się bardzo dekoracyjnymi. Lata 70-te to powrót do pejzażu inspirowanego Puszczą Białowieską o motywach bajkowych, odrealnionych. W latach 80-tych pojawiły się nuryt groźne akcentowane czernią, kanciastością i pozostały takie do końca pracy twórczej. Zaś niewielkich rozmiarów pastele, które tworzył od początku zawsze okazywały się być lekkie, jasne, z wykorzystaniem palety przenikających się odcieni zieleni i błękitów.

Agnieszka Tichoniuk

Мікалай Валкавыцкі – гэта мастак, які болей за славу ў сталіцы лічыў лепшым вяртанне на Падляшша, што не перашкодзіла ў стварэнні вялізнага творчага плёну ды атрымання прызнання. Пасля заканчэння вучобы адазваўся ў ім інстынкт арганізатара ды аніматара, ён лічыў, што на тагачаснай правінцыяльнай Беласточчыне зможа збудаваць болей «ад нуля», чым у сталіцы. Пад шылдай саюза артыстаў-пластыкаў пачаў наладжваць жывапісныя ды скульптурныя пленэры, менавіта ў Белавежы, якія хутка асягнулі ранг найбольш важных мастацкіх падзей у Польшчы. Пленэры па скульптуры потым адлучыліся і перанесліся ў Гайнаўку. Спадарожнічала ім мэта «ўключэння нашага асяроддзя ў плынь даследаванняў ды творчых пошукаў у галіне сучаснага мастацтва». Плён пленэраў (ды не толькі іх) Валкавыцкі прадстаўляў, ва ўзніклым у Беластоку, Бюро мастацкіх выставак, дзе быў ён шматгадовым дырэктарам.

Мікалай Валкавыцкі вучыўся ў скульптурнай ды жывапіснай майстэрнях, але якраз жывапіс выбраў як прадмет сваёй творчасці. Гэта ў ім асягнуў ён майстэрства. Эксперыментаваў у стылях і манерах. Спачатку ствараў рэалістычныя гарадскія пейзажы, якія пад канец 60-х гадоў саступілі філасофска-сімвалічнай плыні. Прымяняў тады лагодную палітру і спрошчаныя формы з адной формай, якая дамінуе. Потым геаметрычныя формы размываліся, пранікалі, становячыся вельмі дэкаратыўнымі. 70-я гады былі вяртаннем да пейзажу інспіраванага Белавежскай пушчай з казачнымі, фіктыўнымі матывамі. У 80-я гады паявіліся плыні, грозна акцэнтаваныя чэрню, вуглаватасцю і такія ўжо асталіся да канца творчай працы. У сваю чаргу, невялікіх памераў пастэлі, якія ён ствараў ад пачатку, заўсёды былі лёгкія, светлыя, пры выкарыстанні палітры адценняў зялёны і блакіты, якія перапляталіся.

Агнешка Тыханюк

WYSTAWA / ВЫСТАВА: X - XII 2016

Katalog ten jest częścią powstającego „Słownika Białoruskich Artystów”.
Каталёг гэты з’яўляецца часткай «Слоўніка Беларускіх Мастакоў»

Stowarzyszenie Muzeum i Ośrodek
Kultury Białoruskiej w Hajnówce
17-200 HAJNÓWKA, ul. 3 Maja 42
www.muzeumbialoruskie.hajnowka.pl
kontakt@muzeumbialoruskie.pl

Projekt graficzny: Agnieszka Tichoniuk / Праект графічны: Агнешка Тыханюк
Тłumaczenie: Jan Karczewski / Пераклад: Янка Карчэўскі

